

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi T-20/17

Ungari

versus

Euroopa Komisjon

Üldkohtu (ühesjas koda) 27. juuni 2019. aasta otsus

Riigiabi – Reklaamikäibe maksustamine Ungaris – Maksumäärade progressiivsus – Äriühingute, kellel 2013. aastal deklareeritud kasumit ei olnud, edasikantud kahjumi mahaarvamine maksubaasist 50% ulatuses – Otsus, millega abimeetmed tunnistatakse siseturuga kokkusobimatuks ja kohustatakse see tagasi nõudma – Mõiste „riigiabi“ – Valikulisuse tingimus

1. *Riigiabi – Mõiste – Teatavatele ettevõtjatele maksusoodustuse andmine ametiasutuste poolt – Hõlmamine (ELTL artikli 107 lõige 1)*

(vt punktid 71–73)

2. *Riigiabi – Mõiste – Meetme valikulisus – Maksusoodustust andev meede – Eelise olemasolu kindlakstegemise võrdlusraamistik – Sisuline piiritlemine – Kriteeriumid – Üldise või „tavapärase“ maksustamiskorra kindlakstegemine – Vөрreldavas faktilises ja õiguslikus olukorras olevate ettevõtjate eristamine, mida ei põhjenda üldise või „tavapärase“ maksustamiskorra olemus ja ülesehitus – Maksustamiskorra olemus ja ülesehitus – Mõiste (ELTL artikli 107 lõige 1)*

(vt punktid 74–77)

3. *Riigiabi – Mõiste – Meetme valikulisus – Eelise olemasolu kindlakstegemise võrdlusraamistik – Reklaami edastajate käibelt arvestatav valdkonnaspetsiifiline maks – Üldise või „tavapärase“ maksustamiskorra kindlakstegemine – Maksu astmeline struktuur – Hõlmamine – Komisjoni poolt määratlemine mittetäieliku või hüpoteetilise maksustamise võrdlussüsteemina – Vastuvõetamatus (ELTL artikli 107 lõige 1)*

(vt punktid 78–83)

4. *Riigiabi – Mõiste – Meetme valikulisus – Reklaami edastajate käibelt arvestatav valdkonnaspetsiifiline maks – Maksu olemus – Asjaomase liikmesriigi püstitatud eesmärk*

kehtestada valdkonnaspetsiifiline maks, mis järgib ümberjaotamise loogikat – Eesmärk, mis on kooskõlas maksu astmelise struktuuriga – Vastuvõetavus (ELTL artikli 107 lõige 1)

(vt punktid 84–90)

5. *Riigiabi – Mõiste – Meetme valikulisus – Reklaami edastajate käibelt arvestatav valdkonnaspetsiifiline maks – Maksu ülesehitus – Maksu astmelise struktuuri põhimõte – Mittediskrimineeriv vahetegemine, mida põhjendab maksude ümberjaotamise eesmärk – Valikulisuse puudumine (ELTL artikli 107 lõige 1)*

(vt punktid 91–105)

6. *Riigiabi – Mõiste – Meetme valikulisus – Reklaami edastajate käibelt arvestatav valdkonnaspetsiifiline maks – Maksu ülesehitus – Maksu konkreetselt rakendatud astmelise struktuuri kontrollimine – Kokkusobivus maksude ümberjaotamise eesmärgi sisuga – Võrreldavas faktilises ja õiguslikus olukorras olevate ettevõtjate diskrimineeriva kohtlemise puudumine – Valikulisuse puudumine (ELTL artikli 107 lõige 1)*

(vt punktid 107–111)

7. *Riigiabi – Mõiste – Meetme valikulisus – Reklaami edastajate käibelt arvestatav valdkonnaspetsiifiline maks – Kahjumi mahaarvamise mehhanism, mille kohaselt esimesel maksustamisperioodil vähendatakse maksustatavat väärtust – Vastuvõetavus – Tingimused – Kokkusobivus maksude ümberjaotamise eesmärgiga – Diskrimineerimise puudumine (ELTL artikli 107 lõige 1)*

(vt punktid 117–124)

Kokkuvõte

Üldkohus tühistas 27. juuni 2019. aasta otsusega Ungari vs. komisjon (T-20/17) komisjoni otsuse, milles Ungari kehtestatud reklaami edastamisel tekkivalt käibelt arvestatav progresseeruv maks kvalifitseeriti siseturuga kokkusobimatuks riigiabiks.¹

15. augustil 2014 jõustus Ungaris reklaamimaksu seadus, millega kehtestati progresseeruv maks, mida arvestatakse reklaami edastamisel tekkiva käibe vahemikelt. See maks, mida tuleb tasuda Ungaris tegutsevatel reklaami edastajatel (ajalehed, audiovisuaalsed meediakanalid, kuvarid) oma netokäibelt, hõlmas kuute progresseeruvat käibepõhist maksumäära ning nende maksukohustuslaste võimalust, kelle maksueelne kasum 2013. aastal oli null või negatiivne, arvata oma 2014. aasta maksustatavast väärtusest maha 50% eelmiste aastate edasikantud kahjumist. Kuna komisjon leidis, et nii selle maksu progressiivsus kui ka maksustatava väärtuse

¹ Komisjoni 4. novembri 2016. aasta otsus (EL) 2017/329 meetme SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN) kohta, mida Ungari on rakendanud reklaamikäibe maksustamisel (ELT 2017, L 49, lk 36).

vähendamine kahjumi mahaarvatavuse tõttu sisaldasid riigiabi elemente, teavitas ta 12. märtsil 2015² Ungarit oma otsusest alata nende meetmete suhtes ametlik uurimismenetlus ning andis korralduse nende täitmine peatada.³ Komisjon leidis 4. novembri 2016. aasta otsuses, et see maks kujutab endast nii progresseeruva struktuuri kui ka sellega kaasneva kahjumi mahaarvamise võimaluse tõttu siseturuga kokkusobimatut riigiabi ja kohustas seda viivitamatult ja tegelikult abisaajatelt tagasi nõudma.

Üldkohus, kellel tuli pärast 16. mai 2019. aasta otsust *Poola vs. komisjon*⁴ taas kindlaks teha, kas käibelt arvestatav maks, millel on progresseeruv struktuur, kujutab endast selle asjaolu tõttu valikulist meetet, mida võib käsitada riigiabina, leidis, et komisjon on teinud mitu viga.

Kõigepealt ta leiab, et komisjon ei võinud selle kindlaks määramiseks, kas see maks oli valikuline, tugineda mittetäielikule või hüpoteetilisele maksustamise võrdlussüsteemile. Komisjon nimelt määras kindlaks „tavapärase“ korra, mis hõlmab ühtse maksumääraga maksustamisstruktuuri sõltumata summast, kuigi ta oleks pidanud rakendama „tavapärase“ maksustamiskorra tegelikke tunnuseid, mis on ette nähtud seadusega, st reklaamimaks ise ja selle struktuur, mis hõlmab maksumäära skaalat ja selle astmeid. Märkides siiski, et komisjoni järeldust võivad põhjendada muud alused, mis näitavad valikulise eelise olemasolu nende ettevõtjate jaoks, kellel on väike käive, uuris Üldkohus ka seda, kas institutsioon on tõendanud, et selle maksu ülesehitus, st selle maksustamisstruktuur on vastuolus selle olemuse ehk eesmärkidega.

Kõigepealt sedastab Üldkohus selle kohta, et komisjon on rikkunud ka õigusnormi, kui ta järeldas, et selle maksu eesmärk oli üksnes eelarvetulude kogumine, olgugi et Ungari valitsuse sõnul oli reklaami edastajate käibelt arvestatava maksu kehtestamine seotud ümberjaotamise loogikaga. Seejärel märgib ta, et komisjon ei ole suutnud tõendada, et maksu progressiivne struktuur oli põhimõtteliselt taotletava eesmärgiga vastuolus. Üldkohus leiab nimelt, et valikulisusega ei ole tegu juhul, kui maksustamise erisused tulenevad „tavapärase“ korra mitte-erandlikust kohaldamisest, kui neid võrreldavaid olukordi käsitletakse võrreldavalt ja need ei kahjusta asjaomase maksu eesmärki. Lõpuks leiab Üldkohus, et komisjon ei ole tõendanud, et maksu konkreetselt rakendatud progressiivne struktuur võeti vastu viisil, mis muudab selle maksu eesmärgi suuresti sisutühjaks.

Üldkohus otsustas samuti, et komisjon ei ole tõendanud, et maksustatava väärtuse vähendamine kahjumi mahaarvatavuse tõttu sisaldas diskrimineerivat elementi, mis on vastuolus selle maksu eesmärgiga ja kujutab endast riigiabi iseloomustavat valikulist eelist. Eelkõige märgib ta selle kohta, et maksustatava väärtuse vähendamine kehtestati asjaomaste ettevõtjate valikust sõltumatute objektiivsete kriteeriumide alusel.

² 12. märtsi 2015. aasta otsus riigiabi SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN) kohta – Ungari – Reklaamimaks –Kutse märkuste esitamiseks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikele 2 (ELT 2015, C 136, lk 7).

³ Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 [nüüd ELTL artikli 108] kohaldamiseks (EÜT 1999, L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339) artikli 11 lõike 1 alusel antud korraldus.

⁴ Üldkohtu 16. mai 2019. aasta otsus *Poola vs. komisjon* (T-836/16 ja T-624/17, EU:T:2019:338).